
Slovenija in projekti Nature 2000

Sprejet Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028

Vlada Republike Slovenije je na seji dne, 4. oktobra 2023, s sklepom sprejela Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (PUN 2023-2028).

ReNature: obnova travišč in mokrišč

Pod vodstvom Javnega zavoda Park Škocjanske jame v projektu ReNature intenzivno izvajajo dela za obnovo traviščnih in mokriščnih ekosistemov. V teku je obnova osmih kalov in velbanega studenca v vplivnem območju Parka Škocjanske jame.

Vpliv obnove mokrotnih travnikov na gnezdilke naravnega rezervata Iški morost

V projektu PoLJUBA so v naravnem rezervatu Iški morost z odstranjevanjem invazivnih tujerodnih vrst rastlin ter skrbno načrtovano in izvedeno košnjo bistveno izboljšali kakovost življenjskega okolja ptic gnezdičk. Rezultati izvedenih ukrepov so dostopni v [poročilu](#).

Jovsi: v nove mlake pospremili 92 mladih pupkov

Javni zavod Kozjanski park je v začetku septembra organiziral skupinski izpust velikih pupkov v novo urejene mlake v območju Nature 2000 Dobrava – Jovsi. S tem so obeležili zaključek druge uspešne sezone podporne vzreje velikih pupkov, ki jo z namenom ohranitve in povečanja populacije izvajajo v projektu LIFE AMPHICON.

Iz Istre domačini poročajo nove podatke o progastem gožu

V LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje Nature 2000 sta partnerja Nacionalni inštitut za biologijo (NIB) in Zavod Štirna v letu 2020 pripravila akcijo ljubiteljske

znanosti »Išče se progasti gož«. Prebivalce in obiskovalce Istre so povabili, da pomagajo iskati našo največjo nestrupeno kačo.

Sporocivrsto.si: sporočite informacije o vidri

Na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN) v projektu LIFE NarclS zbirajo podatke o vidri. Vidrin življenjski prostor so čiste nižinske reke, potoki in plitvine z ohranjenimi naravnimi brežinami in bogato vegetacijo.

Film o Ljubljanskem barju

Kratki film o Ljubljanskem barju, Pozabljene in zamolčane vrednote vode, ki je nastal v projektu PoLJUBA - Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju Ljubljanskega barja, so premierno predvajali 18. septembra. Film si lahko ogledate na [YouTube kanalu](#) Krajinskega parka Ljubljansko barje.

Napovednik filma VrH Julijcev

Zavod za gozdove Slovenije je v projektu VrH Julijcev pripravil kratek video o poključkih gozdovih. Je del serije kratkih videov, ki nastajajo v projektu VrH Julijcev v sklopu istoimenskega izobraževalnega naravoslovnega dokumentarnega filma, ki bo premierno predvajan jeseni 2023.

Razstava: Semena za življenje

Potujoča razstava Semena za življenje je 7. septembra začela svojo pot na Titovem trgu v Postojni. Obiskovalci si lahko ogledate raznolikost travniških rastlin in njihovih semen na 21 območjih Nature 2000 ter pomen ohranjanja pisanih travnikov v Sloveniji.

Kako otrokom približati živalski svet ob obisku Triglavskega narodnega parka?

Na Planinski zvezi Slovenije so v projektu VrH Julijcev pripravili nabor nasvetov in praktičnih idej, s katerimi lahko otroke motivirate pri pohodih v naravo in gore. Z njimi bodo na zabaven način spoznali živalski svet gozdov, travnikov, barij in visokogorskih planin.

O Naturi 2000 tudi na poletni šoli

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave je konec avgusta LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji predstavil tudi na poletni šoli z naslovom

»Kmetijski prostor in izzivi okoljevarstva, naravovarstva ter urbanizacije«, ki je potekala na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Na Mura Festivalu že deveto leto spoznavali naravo ob reki Muri

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN) je 22. septembra letos že devetič organiziral Mura Festival. Udeležilo se ga je skoraj dvesto učencev in dijakov ter učiteljev in profesorjev iz štirih obmurskih šol.

Na Kozjanskem se je poletnih taborov udeležilo več kot sto otrok

Sodelavci projekta LIFE AMPHICON so v Kozjanskem parku v zadnjih treh letih izvedli sedem poletnih taborov za otroke. Otroci so na taborih odkrivali svet dvoživk, imeli priložnost držati dvoživko v rokah in spoznati terensko delo.

Plodonosni gozdni rob

V juniju se je zaključil triletni projekt Plodonosni gozdni rob, ki ga je vodila Srednja gozdarska, lesarska in zdravstvena šola Postojna. V projektu so se posvečali ključnim znanjem in veščinam za ohranjanje in povečanje biodiverzitete gozdnega roba ter njegovo varovanje in razširjanje. Projekt so izvajali v okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014-2020.

6. slovenski entomološki simpozij

V Izoli je 15. in 16. septembra potekal 6. slovenski entomološki simpozij z mednarodno udeležbo. Na simpoziju so raziskave in dognanja za ogrožene hrošče brazdarja, puščavnika in alpskega kozlička, kačjega pastirja dristavičnega spreletavca in metulja travniškega postavneža in barjanskega okarčka predstavili tudi partnerji LIFE integriranega projekta za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE-IP NATURA. SI).

EU in svet

Evropska unija z zavezo o zaščiti oceanov

Ursula von der Layen, predsednica Evropske komisije, je 20. septembra 2023 podpisala pogodbo o odprtem morju, znano tudi kot sporazum o biotski raznovrstnosti izven

nacionalnih pristojnosti. Sporazum omogoča vzpostavitev morskih zavarovanih območij na odprtem morju na globalni ravni – trenutno je namreč zavarovanih le en odstotek.

Slovenija najavila predsedovanje Barcelonski konvenciji

V Istanbulu potekajo še zadnje priprave na 23. zasedanje držav pogodbenic Barcelonske konvencije o varstvu morskega okolja in obalnih območij Sredozemlja. Slovenija bo decembra gostila srečanje in ob tem prevzela dveletno predsedovanje Barcelonski konvenciji za obdobje 2024-2025.

Obnova zagotavlja največje ekološke koristi za travišča

Po najnovejših Estonskih raziskavah imata opuščanje travinja in osredotočenost na monokulturne nasade škodljiv vpliv na biotsko raznovrstnost in njeno zmožnost zagotavljanja storitev, ki omogočajo učinkovito delovanje ekosistemov.

Projekt E-NAT2CARE: krepitev čezmejnih vezi za Naturo 2000

Projekt E-NAT2CARE poteka v okviru programa Interreg Italija – Slovenija. Začel se je septembra 2023 in se bo zaključil predvidoma oktobra 2025. Glavni cilj projekta je ohranjati in obnovljati visoko stopnjo biotske raznovrstnosti in bogastvo ekosistemov od Alp do Krasa, na območjih pokrajine Veneto in Furlanije-Juljske krajine in zahodne Slovenije.

IPBES: Invazivne tujerodne vrste vse večja in draga grožnja po vsem svetu

Medvladna platforma za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve (IPBES) v [novem poročilu](#) potrjuje, da so invazivne tujerodne vrste velika grožnja naravi in storitvam, ki jih narava nudi ljudem in kakovosti njihovega življenja.

Poročila in publikacije

Umetna inteligenca za prepoznavanje kitov in delfinov

Društvo Morigenos je sodelovalo v globalni mednarodni raziskavi pri razvoju novih orodij umetne inteligence za izboljšano raziskovanje kitov in delfinov. Rezultati raziskave so bili

objavljeni v znanstveni reviji *Methods in Ecology and Evolution* in so dostopni na [tej povezavi](#).

V jesen z novo številko *Svet ptic*

Pri Društvu za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije so izdali jesensko številko revije *Svet ptic*.

Posodobljen je Botanični terminološki slovar

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti je izdal posodobljeno verzijo Botaničnega terminološkega slovarja. Vsebina 2. izdaje, ki je dopolnjena in pregledana različica 1., tiskane izdaje, je dostopna na spletišču [Terminologišče](#).

Brezplačne vsebine na YUNO – tvoja šola tudi o Naturi 2000

Zavod za gozdove Slovenije je v sodelovanju z YUNO – tvoja šola pripravil brezplačne učne lekcije »Gozdovi Slovenije«. Namenjene so predvsem osnovnošolcem, a primerne tudi za vse, ki vas zanimajo slovenski gozdovi.

Huda risinja

V projektu LIFE Lynx so sodelovali pri pripravi še ene knjige o risih, primarno za bralke in bralce prve triade osnovne šole. Avtor Boštjan Gorenc je hudomušno ubesedil odraščanje risinje Tise in v knjigi mladim bralcem predstavil življenjske navade risov in človeško interakcijo z njimi.

Napovednik

11. oktober 2023, ob 19.00 uri: cikel predavanj [Famnitovi biološki večeri: Kritičen pogled na uveljavljanje koncepta ekosistemskih storitev v Evropi in Sloveniji](#), Anže Japelj, Gozdarski inštitut Slovenije.

12. oktober 2023: rok za oddajo prijav na [razpis za evropsko nagrado Natura 2000](#), Evropska Komisija.

14. oktober 2023: dogodek [Ptičarijada](#), Ljubljansko barje, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

14. oktober 2023, ob 15.00 uri: dogodek [Vseslovensko srečanje udeležencev akcij prenašanja dvoživk](#), turistična kmetija Eko turizem Pri Starem Mlinu, Štore, LIFE AMPHICON.

15. – 20. oktober 2023: nadaljevanje drugega dela 15. zasedanja konference pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti (COP 15), njenih Protokolov in 25. zasedanje njenega strokovnega telesa, Nairobi, Kenija.

24. oktober 2023, ob 16.00 uri: [odprtje prenovljenega Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer](#), Pivka.

4. november 2023: rok za prijavo na [izobraževanja European Nature Academy za upravljavce gozdnih in morskih ekosistemov v območjih Nature 2000](#), European Nature Academy.

Do 5. novembra 2023: naravoslovna razstava [V vrtincu sprememb](#), Cankarjev dom, v sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije.

10. november 2023: rok za prijave raziskovalnih projektov z vsebino »na naravi temelječih rešitev« na [razpis Biodiversa+ BiodivNBS](#).

Narava na kratko

Oddana slovensko-italijanska kandidatura za ustanovitev Čezmejnega biosfernega območja Julijske Alpe

V začetku oktobra sta v Parizu veleposlanika Slovenije in Italije predala kandidaturo za ustanovitev Čezmejnega biosfernega območja Julijske Alpe sekretariatu programa UNESCO Človek in biosfera (MAB). V primeru uspešne prijave je razglasitev pričakovana pozno spomladi leta 2024.

Dnevnik prehitrega planinca

Zapis, ki so ga pripravili pri Planinski zvezi Slovenije v projektu VrH Julijcev, je v celoti izmišljen, a sestavljen iz drobnih resničnih dogodkov. Njegov namen je opomniti k odgovornemu ravnanju vsakega posameznika ob obisku gora in opozoriti na izkrivljeno podobo, ki jo lahko ustvarimo z objavami na družbenih omrežjih.

Odstranjevanje invazivk ob Cerknškem jezeru

Sodelavci Notranjskega regijskega parka so v septembru odstranjevali invazivne tujerodne (ITV) rastline. Ob Cerknškem jezeru, na območju požiralnikov Rešeto, so odstranjevali orjaško zlato rozgo in rudbekijo.

Naravo Goriškega danes poznamo mnogo bolje kot nekoč

V tokratnem podkastu V imenu narave z Meto Ornik je Tomaž Koltai, naravovarstveni nadzornik v Krajinskem parku Goričko, spregovoril o dvajsetih letih delovanja Krajinskega parka Goričko, biotski raznovrstnosti v tem severovzhodnem delu Slovenije ter o projektu LIFE FOR SEEDS, v katerem ustanavljajo semensko banko prostoživečih travniških rastlin.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 (LIFE17 IPE/SI/000011) v Sloveniji sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za vsebino tega biltena so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

enatura@gov.si | [Odjavi se](#)